

ПОСЛАННЯ ПРЕЗИДЕНТСТВА ТЕРИТОРІЇ

Прийдіть до Христа

На початку нового року президентство території пропонує членам Церкви продовжувати розмірковувати над попередньою темою: Як ми можемо “Прийти до Христа”. Ми даємо вам настанови, але пропонуємо кожному члену Церкви поставити особисті та сімейні цілі, які допоможуть їм стати тими, ким Спаситель хоче, щоб ми були.

Слова “прийдіть до Христа” є запрошенням. Це—найважливіше запрошення, яке ви могли коли-небудь отримати або запропонувати іншій людині. Це—найважливіше запрошення, яке людина може прийняти. З початку Відновлення євангелії у цьому розподілі це стало наказом, який Ісус Христос дав Своїм представникам. Їм було наказано “застерігати, роз’яснювати, напучувати і вчити, і запрошувати всіх прийти до Христа”.

Кожен член Церкви, укладаючи завіт хрищення, стає учнем, який обіцяє бути свідком Ісуса Христа в усі часи і в усіх місцях, де б він не був. Мета нашого свідчення—запрошувати людей прийти до Нього.

Знайте, що Він є дорога—особисті релігійні звички

По-перше, ми повинні знати й відчувати, що щастя, якого ми прагнемо найбільше у цьому житті та у світі прийдешньому для себе і для інших, можна отримати тільки через Ісуса Христа. Нам слід повірити цим словам з Книги Мормона: “Бачите, я кажу вам, що як ці речі істинні, і як Господь Бог живий, немає іншого

імені, даного під небесами, як тільки Цього Ісуса Христа, про Якого я говорив, що Ним би людина могла спастися” (2 Нефій 25:20). Ми пізнаємо це та навчаємо цьому наші сім’ї через вивчення Писань та молитву. Наші особисті релігійні звички визначають, наскільки глибоко ми **знаємо**, що Він є дорога. Чи будете ви з молитвою радітися особисто й сім’ями, аби визначити, що ви можете робити, щоб удосконалити вашу молитву й вивчення Писань? Поставте особисті та сімейні цілі, які допоможуть вам пізнати Спасителя.

Йдіть за Ним—укладіть завіти і виявляйте послух

По-друге, ті, хто дійсно приходять до Нього, укладають завіти слухатися Його і йти за Ним. Це може початися з дотримання простих зобов’язань, наприклад, читати Книгу Мормона чи ходити на причасні збори, однак вони будуть зростати, поки не з’явиться

Старійшина Джеймс
Б. Мартіно, президент
Східноєвропейської території.

справжнє бажання укласти кожен завіт, який відкриває благословення безсмертя та вічного життя. Наша мета—отримати всі обряди та завіти у храмі Бога. Чи були ви у храмі? Чи є у вас (включаючи всю молодь) діюча храмова рекомендація? Якщо ні, то яку ціль ви можете поставити, яка допомогла б вам отримати вашу храмову рекомендацію?

Запрошуйте інших прийти до Христа

По-третє, нам треба запрошувати інших. Часто наші свідчення вимірюються нашим бажанням допомогти іншим прийти до Христа. Книга Мормона вчить: “Він посилає запрошення всім людям, бо руки милості простерті до них” (Алма 5:33). Ми—Його глашатаї, ми—Його руки, і ми маємо сміливо ділитися з іншими тим, що так важливо для нас. Коли ви щиросердо будете запрошувати людей прийти до Христа, ваше серце зміниться. Ви будете виконувати Його роботу для Нього. Ви дізнаєтеся, що Він дотримується свого обіцяння бути єдиним з вами у вашому служінні. Ви пізнаєте Його. І з часом ви станете подібними до Нього і “вдосконал[итесь] в Ньому”. Допмагаючи іншим прийти до Нього, ви побачите, що самі прийшли до Нього. Якщо ви хочете бути біля Нього, відчувати Його мир, найкращий спосіб отримати все це—це служити Йому. Що ви можете робити? Чи у вас є знайомі, які зараз неактивні і з якими ви можете зв’язатися? Чи є хтось, з ким

ви можете поділитися Книгою Мормона? Чи ви будете обговорювати з сім'єю, що ви можете робити і чи поставите ціль з датою її виконання?

Коли ми прийнемо запрошення “Прийти до Христа” і будемо допомагати іншим робити це, ми побачимо, що наше серце змінилося. Коли ми дійсно приходимо до Нього, ми намагаємося стати схожими на Нього. Пам'ятайте, це Він сказав:

“Прийдіть до Мене, усі струджені та обтяжені,—і Я вас заспокою! Візьміть на себе ярмо Моє, і навчіться від Мене, бо Я тихий і серцем покірливий,—і знайдете спокій душам своїм. Бо ж ярмо Моє любе, а тягар Мій легкий!” (Матвій 11:28–30).

Я свідчу, що Він виконає це обіцання нам і тим, кого ми запросимо до Нього. ■

У колективній праці внесок кожного є важливим.

Мормони беруть участь у толоці

Катерина Сердюк

Київський Український кіл, Харківський приход

Є таке чудове слово ТОЛОКА. Ним з давніх давен користувалися у Східній Європі. Воно означає форму взаємодопомоги для виконання термінових робіт, які вимагали великої кількості робітників, наприклад, збір врожаю, будівництво школи чи дороги.

Останнім часом це слово часто звучить у нашому суспільстві, коли

мова йде про об'єднання зусиль для проведення проектів служіння.

Так сталося і 16 жовтня 2017 року. На заклик адміністрації ВДНГ взяти участь у толоці для прибирання лісопаркової зони Виставкового центру під назвою “Давайте чистий ліс!” відгукнулося багато братів і сестер Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів, а також представників

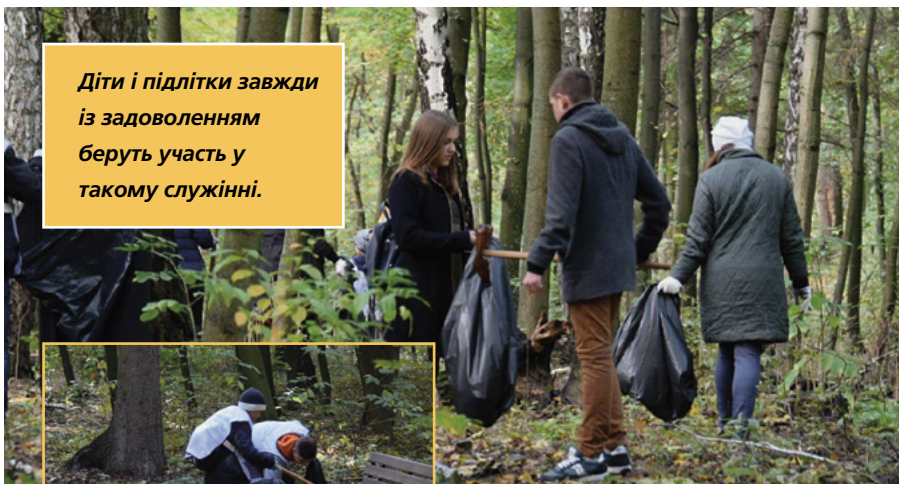
інших організацій та волонтерських рухів. Усіх учасників було понад 150.

Організатори перетворили служіння на веселий захід. Усі розбились на команди, кожна отримала ділянку для збирання сміття, але до того ж треба було ще й створити осінню композицію з листя, гілок і всього, що вони знайдуть у лісі. Команди змагалися, хто набирає найбільшу кількість мішків зі сміттям і хто створить найкращу композицію. З декількох гектарів лісу було зібрано понад 100 мішків сміття: пластику, скла, паперу, металу та іншого. Сміття посортували й здали на пункти прийому вторинної сировини. І просто дивовижно було побачити, які композиції можна створити, поєднавши опале листя, гілки та фантазію.

У конкурсі перемогли всі: лісопарк, тому що став чистим; організатори, тому що провели чудовий захід і об'єднали бажаючих послужити місту; учасники, тому що змогли виявити свою любов до міста, до ближнього і до Ісуса Христа своїми ділами. А нагородою також було смачне пригощення, про яке попіклувалися організатори: смачний гарячий куліш, плов і солянка зігріли й підкріпили учасників, додавши радості й оптимізму до їхнього настрою.

Діти і підлітки завжди із задоволенням беруть участь у такому служінні.

Представник адміністрації ВДНГ Яна Малакова висловила вдячність членам Церкви за участь у заході і сказала: “Ще раз хочемо подякувати вам за участь в акції. Ваша допомога надзвичайно цінна”.

Олег Кравченко, президент Київського колу, так сказав про цей захід: “Немає нічого кращого за спільне служіння. Працюючи разом, ми зближуємося і починаємо краще розуміти одне одного. Недарма толока знову набула такої популярності в Україні. Ми з радістю будемо брати участь у подібних заходах у майбутньому”. ■

ГОЛОСИ МІСЦЕВИХ СВЯТИХ ОСТАННІХ ДНІВ

Сила молитви, сила віри

Любов Мельник

Українська Львівська місія, Львівська філія

Мої перші думки про віру були пов’язані з розповідями мого батька. Його звали Василь. У 17 років він був мобілізований на фронт. В одному з важких боїв живими залишилися лише він і ще два товариші: Микола з Ленінграда та Михайло з Криму. Усвідомивши, що відбулося, усі троє взяли за руки, стали навколішки та промовили молитву, в якій дякували Богу за порятунок і пообіцяли, що, якщо вони залишаться живими й створять сім’ю, назвуть своїх дітей Віра, Надія і Любов.

Після війни з 1945 до 1950 року всі втрьох продовжували служити у Львові. У 1950-у році вони були

демобілізовані з армії та у перший вихідний вирішили піти у дім офіцерів на танці. На своєму шляху вони зустріли двох дівчат. Через деякий час Олександра стала дружиною Миколи, а Єфросинія—дружиною Василя, невдовзі Михайло теж познайомився із чудовою дівчиною та одружився. У всіх них народилися дівчата. Микола й Олександра назвали свою доньку Вірою, Михайло і Євдокія—Надією, а мої батьки, Василь і Єфросинія, дали мені ім’я Любов. Усі сім’ї жили недалеко одне від одного у Львові й, звісно, міцно товаришували, отже їх пов’язала віра у Бога.

У тридцятирічному віці у мене була серйозна травма з частковим паралічем тіла. Якось батько прийшов відвідати мене у лікарню й розповів ще одну історію про воєнний час. Тоді він служив у піхотних військах, на передовій, отже інколи їм за день необхідно було викопати до 8 ям, щоб ховатися від куль. Одного разу на околицях Праги снаряд зачепив дім і з нього опалилися золоті монети. Кілька бійців зібрали їх і потім на танку поїхали далі. Танк підірвався, і батько на власні очі побачив жахливу картину, коли ті золоті монети лежали на землі, залиті кров’ю тих, хто їх щойно знайшов... Я слухала батька і не розуміла, чому саме зараз, коли мені так важко, він розповідає такі страшні історії. У відповідь він сказав: “Ми з другом залишилися живими, тому що не золото рятує, а вірність і дружба”. Відвідавши мене тоді у лікарні, батько хотів підбадьорити мене, і у нього це вийшло, оскільки я після його слів відчувала його велику любов до мене та дуже її цінувала.

Його третя історія теж була пов’язана з воєнним часом. “Я був щасливим з Богом,—жартував батько.—Він завжди був зі мною. Одного разу, між боями, ми сиділи у траншеї та читали листи. В одному листі від брата я прочитав, що його поранило, він не зміг вибратися з траншеї та затримався там, а товаришу у той момент, коли він вилазив, відірвало руки. “Я не зможу таким повернутися додому”,—сказав він у відчай. “Твоя мати буде щаслива, що твоя голова ціла”,—відповіли йому”. Розповівши це, батько хотів, щоб я не страждала з приводу того,

що я паралізована. Головне—це не втрачати дух і продовжувати жити.

Усі ці історії були свідченням того, як батько та його товариші були духовно стійкими людьми та мали міцну віру. У них виповнилося все, у що вони вірили. Пізніше у храмі я отримала підтвердження того, наскільки сильною може бути віра. Після травми у мене була клінічна смерть, й у видінні я побачила щось незрозуміле для мене на той момент, усвідомлення чого прийшло вже після відвідування храму.

У 2012 році після роботи я їхала в автобусі й помітила сестер-місіонерок. Ми познайомилися і я запросила їх до себе додому. Зустрівшись, вони почали розповідати мені про Книгу Мормона та Джозефа Сміта. Я слухала й майже відразу сказала, що знаю, що це дійсно істина. Моя душа відгукнулася так швидко, мабуть, тому що вона була вже підготовлена прийняти ці знання.

Моє життя було нелегким—рано помер чоловік, і я сама виховувала дітей. Але Господь був поряд й допомагав мені. Вже коли я була членом Церкви й отримала патріарше благословення, я зацікавилася вивченням Старого Завіту з Біблії, який раніше не читала. У тому моєму видінні був момент, коли хтось сказав мені, що я стою на самому високому місці на землі. І ось, коли у 2014 році я відвідала храм, то зрозуміла, що то було сказано про храм. З очей потекли сльози, і я відчула, що храм—це найважливіше місце на землі.

Віра дає знання й силу Духа. У мене є свідчення про Ісуса Христа. Йому було дуже важко, тому Він

розуміє нас усіх. Розмірковуючи про Нього, я молюся та отримую силу долати труднощі. І я молюся не тільки за себе, але й за тих, хто був не дуже добрим до мене.

Я була у напівпаралізованому стані, отже знаю, що це таке. Давши мені це випробування, Господь

підготував мене до того, щоб служити важкохворим людям. Іноді стаються неймовірні ситуації, збіг обставин, і якимось чином я зустрічаюся з такими людьми і розумію, що їм потрібна моя підтримка. Я вдячна Богу за ці можливості і за Його величезну любов до нас. ■

Сім'я—це найголовніше служіння

Анжела Шкварко

Київський Український кіл, Печерський приход

У Київському Українському колі є чудова сім'я Трохименків: Роман і Оксана (батьки) та їхні діти: Михайло, Іван, Марія, Анастасія і Максим. Усі, хто знає цю сім'ю, захоплюються її силою, згуртованістю, умінням з оптимізмом долати найскладніші ситуації. Нам хотілося б дізнатися, у чому секрет їхньої сили. Ми вирішили запитати про це Михайла, найстаршого сина, колишнього місіонера, а також Оксану, маму цієї сім'ї. Можливо, думки й почуття, якими вони з нами поділилися, допоможуть і нам зробити наші сім'ї міцнішими та дружнішими.

Михайло Трохименко: Моя мама—це людина, яка мала більший вплив на моє життя, ніж будь-хто інший, хто живе чи жив на цій землі, крім самого Господа Ісуса Христа. Я дуже вдячний Богу за те, що вона в мене є, а й за те, що вона зробила і робить для мене і для нашої сім'ї.

Якщо є на землі людина, яка готова віддати все для благополуччя

своїх дітей, то це вона. Двадцять років мого життя, день за днем, я міг бачити як моя мама робила все для нас, часто у надзвичайно складних умовах, забуваючи про свої бажання, потреби, біль і всякі інші негаразди. Вона віддала нам своє здоров'я, усі свої таланти й усю себе. І які б не були наші проблеми у житті, ми завжди знали і знаємо, що є людина, яка любить нас більше, ніж ми любимо себе.

Своїй мамі я завдячую майже всім, що я знаю і ким я є, певно як і ви. Я перед нею в боргу, який ніколи не зможу оплатити, хоч і намагатимусь. Я абсолютно впевнений, що добрі, жертівні, терплячі й сильні матері—це ті люди, які мають більший позитивний вплив на долю людства, ніж будь-які організації, програми чи політичні діячі, хоч про них (матерів) не так часто галасує преса.

Оксана Трохименко: Сім'я—це найголовніше служіння. У мене є чоловік Роман, і у нас п'ятеро дітей. Найстарший, Михайло, уже

Сім'я
Трохименко.

Чому ми повинні допомагати місіонерам?

Павло Карелін

Київський Український кіл,
Печерський приход

Ділитися євангелією—це заповідь, яку дав Ісус Христос перед Своїм піднесенням. Тоді, зібравши перших місіонерів-апостолів разом, Він наказав їм йти по всьому світу й проповідувати євангелію. У наші дні Президент Церкви, Девід О. Маккей, сказав, що кожен з нас є місіонером, тому слова Христа стосуються і нас.

Якщо, виконуючи місіонерську роботу, ми керуємося почуттям обов'язку—це добре. Це означає, що ми виявляємо послух. Однак краще, якщо в основі лежить небайдужість до долі інших, які часто для нас є дорогими людьми. Сини Мосії тремтіли від жаху, коли думали про те, що хоча б одна душа може згинути, і ця любов зробила їх надзвичайно успішними у справі проповідування євангелії. Зрозуміло, що щоденні турботи, а іноді й випробування заважають нам завжди пам'ятати про цінність душ, але якщо ми усвідомлюємо власні благословення, що прийшли у наше життя завдяки чийсь місіонерській роботі, то почуття глибокої вдячності стане чудовим спонуканням принести таку саму радість оточуючим.

Останнім часом наші церковні провідники заохочують нас допомагати місіонерам знаходити зацікавлених, зауважуючи, що зараз це задача членів Церкви, тобто наша. Ось слова

повернувся з місії. Його молодший брат, Іван, служить зараз на місії. Ще у нас дві доньки, Марія і Настя, та молодший син Максим. Ми з чоловіком намагалися виховувати їх у любові й гармонії, хотіли, щоб у них була музична освіта (*усі діти грають на музичних інструментах: Михайло на скрипці й фортепіано, Іван на кларнеті, Марія на віолончелі й бандурі, Настя на бандурі й фортепіано, Максим на трубі, прим. автора*) і щоб кожен знайшов себе у цьому житті й був щасливий.

Звичайно ж, у цьому нам допомагала наша віра й Небесний Батько. Ще в студентські роки у нас було багато друзів, які належали до різних конфесій, а ми вважали себе православними. У нас не було амбіцій і суперечок на цьому ґрунті. Ми всі були активні й дружні. Мені подобалося, що ми ходимо до церкви, але хотілося глибшого вивчення священних Писань і усього, пов'язаного з євангелією. Наші душі були в пошуках істинного місця, де ми могли б отримати відповіді на всі свої запитання і відчувати дух істини.

Одного разу, завдяки сусідці, до якої приходили місіонери, ми отримали і прочитали Книгу Мормона і брошуру про Джозефа Сміта. Ми відчували те саме, що і Джозеф Сміт, але не знали, де знаходиться

ЦХСОД. Пізніше, гуляючи з маленьким Михайликом на вулиці, я побачила місіонерів і підійшла до них та сказала, що читала Книгу Мормона і хочу охреститися в їхній Церкві.

Коли ми слухали бесіди, то раділи, бо знайшли відповіді на всі питання, і ми знайшли істину.

Бог відкриває нам багато важливих знань для нашого розвитку і знань про сім'ю. Ми знаємо, що сім'ї можуть бути щасливі тут і у вічності. Я знаю, що ми повинні дарувати любов і турботу одне одному. Я дуже вдячна за свою сім'ю і свого Спасителя.

Можливо, прочитавши слова сина і матері про сім'ю, вам, як і мені, спадує на думку вірші з Книги Мормона, у яких розповідається про силу 2000 юних воїнів: "Вони були навчені своїми матерями, що якщо вони не сумніватимуться, Бог визволить їх. І вони повторили мені слова своїх матерів, кажучи: Ми не сумніваємося, що наші матері знали це" (Алма 56:47–48).

Кожен з нас знає, що любов матері найближча до милосердя—тієї любові, якою нас любить Христос. А якщо цю любов доповнює навчання євангелії, тоді наші діти не лише захищені від багатьох негараздів, але і матимуть силу вистояти в найважчих життєвих битвах. ■

**Павло Карелін з
дружиною, Антоніною,
і дочкою.**

апостола Девіда А. Беднара: “Місіонери є штатними вчителями, а ми з вами—штатними шукачами. І ми з вами як довічні місіонери не повинні молитися про те, щоб місіонери виконували нашу роботу!” (Девід А. Беднар, “Просіть із вірою”, *Ліягона*, трав. 2008).

На жаль, часи, коли місіонерам не вистачало часу для бесід із зацікавленими через те, що їх було дуже багато, минули. Змінилася ситуація стосовно проповідання на вулиці. Покращився добробут громадян, а це, як відомо з Книги Мормона, не веде до покаяння. Саме тому варто замислитися над висловлюванням одного з провідників, який сказав, що Бог природним чином розташував у колі наших знайомих саме тих, хто готовий прийняти євангелію, а наша задача—бути достатньо чутливими й уважними, щоб не пропустити можливість нею поділитися.

Іноді здається, що всі наші друзі й знайомі знають про наше членство у Церкві й не один раз чули від нас про Відновлення, але не варто втрачати надію. Необхідно пам’ятати: з часом люди і їх потреби змінюються, тому через деякий час вони можуть зовсім по-іншому поставитися до нашої пропозиції відвідати якийсь захід або познайомитися з

місіонерами. Оскільки, як правило, ми знаємо проблеми тих, з ким спілкуємося, то можемо запропонувати їм те, що є у Церкві, що водночас відповідає їхнім потребам. Обміркуйте життя ваших друзів і з молитвою визначте їхні проблеми, а потім вирішіть, як їм допомогти. І якщо вони відвідають якийсь церковний захід, то познайомте їх з місіонерами, щоб вони могли відчути вплив Святого Духа сильніше та яскравіше.

Допомога старійшинам і сестрам—це не лише пошук зацікавлених Церквою. Важливо брати участь у бесідах, до того ж не має значення, чи знайомі ми з тими, кого будемо навчати, чи ні. Ми, як носії мови, можемо точніше пояснити те, що складніше зробити місіонерам з інших країн. Хоча не варто забувати, що перш за все саме Дух спонукає до покаяння, а не мистецтво мови, і саме Він приводить до рішення охреститися. Коли ми беремо участь у місіонерських уроках, наше свідчення й наш духовний досвід можуть стати чудовою ілюстрацією того, як євангелія змінює життя, особливо, коли ми розповідаємо свою історію навернення. Це вдвічі краще, оскільки, допомагаючи іншим прийняти істину, ми зміцнюємо себе.

І ще, нам необхідно допомагати місіонерам, тому що ми любимо їх. Ті, хто служив на місії повного дня знають, як іноді буває нелегко служити. Підтримуючи місіонерів, ми допомагаємо у їхньому служінні й надихаємо їхні серця. Вони працюють з ентузіазмом, відчуваючи нашу підтримку. Коли зустрічаєтеся, поцікавтеся їхніми успіхами, запропонуйте свою допомогу. Це об’єднає

вас і приходи у справі поширення євангелії.

Багато разів у мене була можливість брати участь у місіонерських уроках із зацікавленими. Це особливий досвід, коли Дух підказує нам вірні слова й відкриває серця. І я дуже вдячний за цей безцінний духовний досвід. ■

У ЛЮБЛЕНИЙ УРИВОК З ПИСАНЬ

Незабутній день

Ірина Січкаренко

Київський Український кіл,
Борщагівський приход

Займаючись сімейною історією і ближче знайомлячись з членами своєї родини, ми дізнаємося про них багато нового. І хоч ми вже й не можемо поговорити з ними, але історії їхнього життя іноді бувають як задушевна розмова про те, що вони хотіли б розказати нам, їхнім нащадкам, і чого навчити. Ця історія—з життя моїх родичів. Вона про взаємини між людьми, про те, якими сліпими й недалекоглядними ми буваємо. Господь каже нам у Писаннях: “Не судить за обличчям, але суд справедливий чинить!” (Іван 7:24). Але якщо ми усе ж судимо за зовнішніми ознаками, то з’являється ризик не помітити справжнього героя. А ще ця історія про щире покаяння.

Улітку 1943 року в Кончі-Шавве, маленькому естонському селі у степній частині Криму, було тихо, надто тихо. Там був розташований

невеликий підрозділ німецької окупаційної армії. Деякі місцеві чоловіки ще до війни були репресовані, деякі пішли на фронт, а решта зі своїми сім'ями опинилися в евакуації. В основному в селі були жінки з маленькими дітьми та старі люди, які не змогли чи не встигли виїхати.

Маленькому Евальду тоді було 5 років. До них приїхала родичка, і в будинку тепер жили Евальд, його старший братик Фелікс і ... ще один Фелікс—син цієї родички. Хлопчики швидко потоваришували і проводили багато часу разом.

На початку 1943-го року майже всі запаси їжі були використані. Минулого року практично ніхто не орав, не сів, не жав. Та і як тут було займатися сільським господарством, якщо спочатку радянська влада забрала коней і скот для допомоги фронту, а потім німці забрали тварин, що залишилися, і зерно? Зібрати вдалося лише те, що вирросло само.

Забране німцями зерно звозили у приміщення колишньої котельні. Її трубу було видно у степу здалека. Поряд з цим імпровізованим зерносховищем постійно знаходився грізний на вигляд вартовий з автоматом. ...

Одного разу обидва Фелікси та Евальд, яких мучив голод, вирішили роздобути трохи зерна. Для цього вони склали хитрий план: Фелікс, один із старших хлопчиків, визираючи з-за рогу, слідкував за вартовим, щоб попередити про можливу небезпеку. Другий Фелікс спускав на мотузці в трубу колишньої котельні свого молодшого братика Евальда. Той, у свою чергу, повинен був, опинившись внизу, набрати зерна у маленькі

*Довоєнна фотографія
Евальда, героя цієї
історії. Зараз йому
вже 80 років.*

мішечки, прив'язані у нього до поясу.

Було дуже страшно. Особливо їх лякало те, що вартовий застрелить їх. Та діватися було нікуди, відчуття голоду з дивовижною силою підштовхувало їх вперед. Хлопчики обережно підкралися до зерносховища з тильного боку, і кожний став на визначене йому місце. Евальд набрав у мішечки зерна і смикнув за мотузку, подаючи цим знак. Через пару хвилин старші хлопчики витягли його нагору.

Можете собі уявити реакцію матерів, коли вони дізналися, звідки у хлопчиків зерно. Жінки дуже злякалися. Цей вчинок був надто небезпечним і міг призвести до загибелі дітей. А з іншого боку, треба було десь брати їжу. ... Голод приглушував відчуття небезпеки.

Незважаючи на вагання матерів, хлопчики ще кілька разів ходили на свою "операцію", радіючи, що вартовий нічого не бачить і не чує. Потайки вони навіть сміялися над тим солдатом-невдахою. Отак в сім'ї час від часу з'являлася їжа.

Минув деякий час. І ось одного разу, на свій жах, хлопчики побачили, що дорогою до їхнього дому йде той самий вартовий. На плечі в нього висів автомат. Пошептавшись, вони сховалися на печі. Матері завмерли

від страху. Ще була надія, що солдат мине їх. Та, на жаль, через хвилину він тихо постукав у двері.

Увійшовши, озброєний німець огледів кімнату, і хлопчикам здалося, що він побачив їх за шторкою. Вони забилися ще далі на печі й сиділи тихо-тихо, притулившись до стіни й затамувавши подих. Звернувшись німецькою до жінок і вставляючи відомі йому російські слова, солдат повільно й чітко (щоб усі чули) сказав: "Я два місяці охороняю гетрайде, зерно. Вы это знаете. И там появится раттен. Э-э, большой крысы. Они штеллен зерно, воровать. Понимайт?—він поглянув в очі жінкам і знову кинув погляд на піч.—Следующий неделя меня отправляют война. Кто будет охранять зерно? Их вайс нихт, не знать. Новый зольдат поймать крысы. Ферштейн?"

Господині оціпеніли від жаху і змогли ледь кивнути головами.

"Хорошо, гут",—сказав німець і вийшов на вулицю.

Усім стало зрозуміло, що цей добрий німецький солдат бачив хлопчиків біля зерносховища і знав про те, що вони тягають звідти зерно. Просто йому було шкода дітей. Він відвертався вбік, стояв на місці, поки хлопчики були всередині, і робив вигляд, що нічого не помічає.

Евальду той день запам'ятався дуже добре. На все життя. До цього часу, у свої майже вісімдесят років, він розповідає про те, як почуття пекучого сорому проникло в їхні маленькі серця, коли вони усвідомили, що сміялися над людиною, яка, ризикуючи власним життям, дозволяла їм здобувати їжу для голодних сестер та мами й тітки. ■

Гаррі Т.

Кому нам краще довіряти?

Гаррі Т., 14 років

Київський Український кіл,
Печерський приход

Мій улюблений вірш з Книги Мормона—це Мосія 3:19: “Бо тілесна людина є ворогом для Бога, і була від падіння Адама, і буде на віки вічні, доки вона не піддасться натхненню Духа Святого, і не скине з себе оболонку тілесної людини, і не стане святою через спокуту Христа Господа, і не стане як дитина, смиренною, лагідною, покірною, терпеливою, сповненою любові, бажаною підкорятися усьому, що Господь вважає за належне заповідати їй, саме як дитина підкоряється своєму батькові”.

У цьому вірші сказано про те, що ми не повинні бути від цього світу, не повинні бути плотськими (мирськими), тому що плотська людина є ворогом Богу. “Як з цим впоратися?”—запитуюмо ми себе. Покірність і повна довіра до Батька можуть допомогти нам знайти відповідь на це складне запитання.

У мене є маленькі племінники і племінниця. І я бачу, як вони довіряють мені, не ставлячи запитань, бо вони люблять мене й вірять мені, вони знають, що я бажаю їм добра. Так і ми маємо довіряти нашому Небесному Батьку. Мабуть, чим старшими ми стаємо, тим складніше це робити. Але спілкуючись з малими дітьми, можна відчуті їхню щирість, простоту й готовність довіритися старшим.

Я знаю, що Йому ми можемо довіряти завжди. І це правильно. ■

БУТИ СХОЖИМИ НА ІСУСА

Маленька місіонерка

Катя Г., 7 років

Київський Український кіл, Печерський приход

У мене є найближча подруга, її звати Варя. Ми з нею знайомі з трьох років. Усі наші дні народження та різні свята ми святкували разом. Я їй багато розповідала про Бога, Церкву, про те, що в неділю ходжу на причасні збори, про те, як слід молитися.

Одного разу я сказала їй, що не потрібно промовляти ім'я Бога надаремно. І Варя почала дотримуватися цієї заповіді, і вдома вона слідкує за тим, щоб в її сім'ї також це робили. Мені це було приємно.

Нещодавно я дізналася, що моя подруга від'їздить жити в іншу країну. На прощальній вечірці мені запропонували зелений чай. Я подякувала, однак відмовилась, пояснивши, що я

не п'ю чорний і зелений чай, а також каву. Усі, хто був за столом, здивувались. Мене запитали, а що ж я п'ю. Я відповіла, що є багато рецептів різноманітних смачних напоїв: можна заварювати м'яту, робити фруктові чаї, варити какао. Усім дівчаткам сподобалися мої рецепти. Мама моєї подруги приготувала м'ятний чай, і він всім сподобався. Я була рада, що змогла ще раз поділитися з усіма корисною інформацією про Церкву.

Сподіваюсь, що ми будемо й далі спілкуватися з Варєю, я буду їй писати й відправляти голосові повідомлення. Обов'язково буду розповідати, що нового я дізналася в Церкві. Адже це так важливо—ділитися хорошим з ближніми. ■

Катя Г.